

Sløsing også med villaks

INNLEGG Laks

DNs leder 21. januar brukes på politikernes sløsing med fellesskapets verdier ved at noen små lakseoppdrettere har solgt billige offentlige lakseoppdrettstillatelser til stor privat berikelse. Irriterende, og en snarrådig fiskeriminister vil gjøre endringer.

Vi vil likevel påpeke at dette egentlig er småtterier. Villaksen, vår felles naturarv, er av langt større verdi. I 10.000 år har dens egenart og økende produksjonsevne utviklet seg i sameksistens med våre forfedre. På bare 40 år har rømt oppdrettslaks gitt genetiske endringer i mange av våre villaksbestander. Det har Havforskningsinstituttet (HI) og Norsk institutt for naturforskning avslørt ved bruk av moderne molekylærgenetiske metoder, og endringene kan være varige.

Sannsynligvis fører de genetiske endringene til færre villaks. Norge bryter derved internasjonale avtaler om bevaring av villaksens produksjonsevne og egenart.

Samme dag som DN's leder sto på trykk, la HI frem sin risikovurdering ved norsk fiske-

2 MENINGER

Dagens Næringsliv

EN FRI DAGSAVIS
Sjefredaktør og administrerende direktør: ARNOLD DAANE

Rød profitt

Siden de første oppdrettsanlegg ble etablert på 1970-tallet, har vekslende regjeringer hatt som mål at næringen skulle være lokalt forankret og skape vekst og lokale arbeidsplasser.

De siste måkene er nådd. Oppdrettsnæringen har passert tradisjonelle fiskerier i eksportverdi og bidrar til at folketallet er oppretholdt i fruktbaringsstruede kommuner.

Ambisjonen om lokalt eierskap og kontroll er ikke oppnådd. Som i andre næringer er eierskapet med årene blitt sentrallisert og profesjonalisert rundt selskaper som Marine Harvest, Fjordlaks, Cermaq, Salmar. De ti største oppdrettsaktørene eier rundt 70 prosent av de rundt 1000 laksekonjasjonene i Norge.

Den rødgrønne regjeringen så ikke ut til å ha lært av tidligere erfaringer. I 2009 delte regjeringen ut 65 nye konjasjoner og priset dem billig, til mellom tre og åtte millioner kroner. De ble bevisst gitt til småselskaper for å sikre en undersøkelse i brunsen. Ifølge en oppstilling i VG og en rapport fra Nofima er mellom 25

USKYLDIG
den snart tre
rynsk jette
oppdrettslaks

Re

■ ■ ■
I Syria
men

DN 21. januar.

oppdrett. Igjen vises resultater av skadelig mye lakselus fra lakseoppdrett. Lakselusa kan ha redusert mange sjørretbestander dramatisk og kan i snitt redusere norsk villaks med flere titalls tonn hvert år. Villaksen er viktig for landets kultur og verdiskaping.

Fiskeriminister, lær av dine forgjengeres feil. Innfør tiltak som sikrer miljømessig bærekraftig lakseoppdrett. Sløs ikke bort fellesskapets evigvarende villaksverdier.

■ *Tone Løvold, seniorrådgiver og Frode Staldvik, daglig leder, Kunnskapssenter for laks og vannmiljø*